

María Carro Pitarch*

La Iniciativa Ciutadana Europea

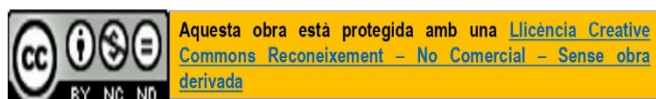
En aquesta publicació, els comentaré què és la Iniciativa Ciutadana Europea i quins són els passos per a presentar-ne una.

La Iniciativa Ciutadana Europea és un instrument que permet als ciutadans de la Unió Europea sol·licitar a la Comissió que propose noves normes, acostant així la ciutadania al procés de presa de decisions en el si de l'Unió.

Aquesta Iniciativa ve desenvolupada en els articles onze del Tractat de la Unió Europea, el vint-i-quatre del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i el Reglament número 2019/788.

Amb caràcter introductori, avance alguns dels requisits de la Iniciativa. Aquesta ha de ser presentada amb el suport de més d'un milió de signatures de ciutadans de la Unió, que han de representar més de set estats membres. I la proposta ha de versar sobre una matèria que siga competència de la Unió.

El procediment per a presentar una Iniciativa

* Investigadora contractada predoctoral (ACIF 2021) de Dret Internacional Públic. Universitat de València (Espanya).

Ciudadana Europea és relativament senzill i es pot resumir en set passos.

En primer lloc, l'article cinc del Reglament regula la preparació de la Iniciativa, que és el primer pas. En aquest, s'ha de formar un comitè de ciutadans que serà considerat l'organitzador oficial de la Iniciativa.

Aquest Comitè ha d'incloure almenys set ciutadans de la Unió (sempre que estiguen en edat de votar al Parlament Europeu) i que siguen residents en set estats membres diferents. A més, cap d'aquests pot ser diputat del Parlament Europeu.

Entre els membres del comitè s'ha de designar un representant i un suplent, que actuaran com a persones de contacte amb la Comissió.

En segon lloc, el Comitè ha de registrar la Iniciativa. No obstant això, aquest registre no és automàtic, sinó que es troba sotmès a la discreció de la Comissió. Així, després de comprovar una sèrie de requisits com ara que s'haja designat efectivament un comitè, que la proposta legislativa estiga dins de les atribucions de la Comissió, etc.; la Comissió podrà decidir rebutjar o acceptar (totalment o parcialment) el registre de la Iniciativa.

En cas de ser rebutjada, els ciutadans compten amb dues vies de control per a revisar aquesta decisió. D'una banda, mitjançant el control judicial per via del recurs d'anul·lació i, d'altra banda,

mitjançant el control extrajudicial, a través de la Defensora del Poble Europeu.

En tercer lloc, s'ha de certificar el sistema de recollida de signatures. Per a les iniciatives que hagen sigut registrades abans del trenta-u de desembre de dos mil vint-i-dos es pot triar un sistema particular i certificar-lo; mentre que, a partir d'aquesta data, és obligatori utilitzar un sistema central.

En quart lloc, es procedeix a la recol·lecta de signatures. El comitè té per a això un termini de dotze mesos màxim, però l'inici d'aquesta recol·lecta es pot retardar sis mesos si se sol·licita. Com ja ha sigut avançat, el nombre mínim de signatures perquè la Iniciativa tinga èxit és d'un milió que provinguin d'almenys set estats membres diferents. En l'annex u del Reglament s'estableixen els mínims per cada estat de manera que no es pot presentar amb nou-centes noranta-nou mil signatures d'un mateix estat i una de l'altre.

En cinquè lloc, l'autoritat nacional comprova les signatures durant un termini de tres mesos i expedeix l'oportú certificat gratuït al comitè.

En sisè lloc, una vegada certificades les signatures recollides, es presenta la Iniciativa a la Comissió Europea en un termini de tres mesos.

Per últim, la Comissió publica la Iniciativa en el registre oficial i la reenvia a les institucions afectades, així com als parlaments nacionals.

Passats sis mesos des d'aquesta publicació, la Comissió ha d'adoptar una resposta formal, però no té una obligació de continuar amb la Iniciativa si no ho considera oportú.

